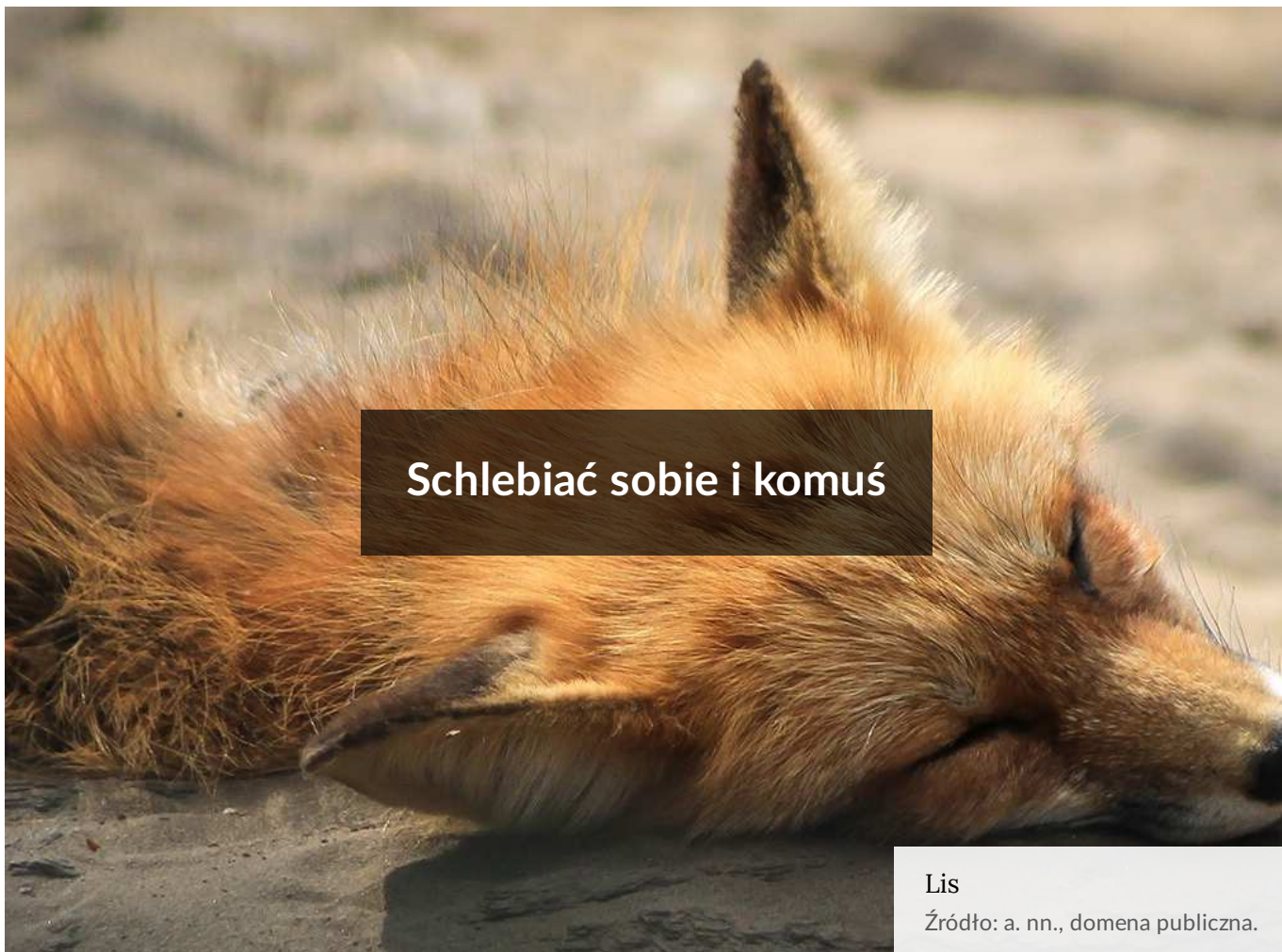

Schlebiać sobie i komuś

Bibliografia:

- Źródło: Ignacy Krasicki, *Kruk i lis*, dostępny w internecie:
<https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/kruk-i-lis-bajki-nowe.html> [dostęp 14.06.2021].
- Źródło: Zbigniew Lengren, *Kruk i lis*, [w:] tegoż, *Małe, średnie i duże. Wesołe wiersze i obrazki*, Warszawa 2011.

Ćwiczenie 1

Wymień cechy charakteru, jakie przypisuje się postaci lisa w bajkach.

Ćwiczenie 2

Przeczytaj bajkę o kruk i lisie. Wyjaśnij, na czym polegał zastosowany przez lisa [fortel](#).

” Kruk i lis

Bywa często [zwiedzionym](#),
Kto lubi być chwalonym.
Kruk miał w pysku ser ogromny;
Lis, niby skromny,
Przyszedł do niego i rzekł: 'Miły bracie,
Nie mogę się nacieszyć, kiedy patrzę na cię!
Cóż to za oczy!
Ich blask aż mroczy!
Czyż można dostać
Takową postać?
A pióra jakie!
[Szklniące](#), jednakie.
A jeśli nie jestem w błędzie,
Pewnie i głos śliczny będzie'.
Więc kruk [w kantaty](#); skoro pysk rozdziawił,
Ser wypadł, lis go porwał i kruka zostawił.

Źródło: Ignacy Krasicki, *Kruk i lis*, dostępny w internecie: <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/kruk-i-lis-bajki-nowe.html>
[dostęp 14.06.2021].

Kruk

Źródło: a. nn., domena publiczna.

Ćwiczenie 3

Wymień pięć [pochlebstw](#), którymi lis omamił kruka.

Ćwiczenie 4

Dopasuj podane cechy do odpowiedniego zwierzęcia.

KRUK

LIS

sprytny

próżny

bezmyślny

pochlebca

naiwny

łatwowierny

nierozsądny

pyszałkowaty

cwany

falszywy

podstępny

przebiegły

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 5

Zaznacz poprawne wyrazy.

1. Kruk / lis dawał / prawił komplementy.
2. Kruk / lis starał się przypochlebić / pochlebić krukowi.
3. Kruk / lis był chętny / łasy na pochwały.
4. Kruk / lis okazał się skromny / próżny .
5. Kruk / lis miał / robił się z pyszna.

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 6

Dopasuj do siebie części zdań.

Czasownik schlebiać oznacza	Lis schlebiał krukowi, licząc na zdobycie sera.
Coś może schlebiać komuś, np.	czyli postępować zgodnie z panującymi trendami.
Schlebiać można komuś, np.	Pochwały lisa schlebiały krukowi.
Schlebiać można czemuś, np. schlebiać modzie	Komplementy prawione przez lisa schlebiały próżności kruka.
Coś może schlebiać czyjejs próżności, np.	chwalić kogoś lub coś, zwykle przesadnie, często dla przypodobania się komuś.

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Polecenie 1

Ułóż dwa zdania z czasownikiem **schlebiać**. Skorzystaj z objaśnień i przykładów zawartych w powyższym ćwiczeniu.

morat

to inaczej wniosek, pouczenie, pointa, nauka płynąca z przesłania utworu.

W bajkach umieszczany jest zazwyczaj na końcu lub początku tekstu. Może być wyrażony wprost np. w bajce *Przyjaciele*: „prawdziwych przyjaciół poznajemy w biedzie” lub ukryty, wówczas czytelnik musi się go domyślić

Ćwiczenie 7

Zaznacz morał w bajce *Kruk i lis* Ignacego Krasickiego. Sformułuj własnymi słowami pouczenie wynikające z bajki.

niebieski

Bywa często zwiedzionym,
Kto lubi być chwalonym.
Kruk miał w pysku ser ogromny;
Lis, niby skromny,
Przyszedł do niego i rzekł: „Miły bracie,
Nie mogę się nacieszyć, kiedy patrzę na cię!
Cóż to za oczy!
Ich blask aż mroczy!
Czyż można dostać
Takową postać?
A pióra jakie!
Szklniące, jednakie.
A jeśli nie jestem w błędzie,
Pewnie i głos śliczny będzie”.
Więc kruk w kantaty; skoro pysk rozdziawił,
Ser wypadł, lis go porwał i kruka zostawił.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

” Zbigniew Lengren

Kruk i lis

Siedział kruk na drzewie i ser trzymał w dziobie.
'Idzie lis – pomyślał – pewno zaraz powie,
że mam głos prześliczny, żebym coś zaśpiewał...'
Lecz lis obojętnie przeszedł koło drzewa.

'A niech sobie – mruknał – kruk ten ser pożera,
nie lubię krakania i nie lubię sera.'

Źródło: Zbigniew Lengren, *Kruk i lis*, [w:] tegoż, *Małe, średnie i duże. Wesołe wiersze i obrazki*, Warszawa 2011.

Ćwiczenie 8

Opisz zachowanie zwierząt w bajce Zbigniewa Lengrena.

Ćwiczenie 9

Zaznacz prawidłowe zdania.

Kruk z utworu Zbigniewa Lengrena nie spodziewa się, że lis będzie mu prawić komplementy, aby podstępem zabrać ser.

Zachowanie zwierząt z bajki Zbigniewa Lengrena świadczy o tym, że jej autor znał utwór Ignacego Krasickiego.

Lisowi w bajce Zbigniewa Lengrena nie udaje się przechytrzyć kruka.

Zachowanie zwierząt w obu bajkach jest podobne.

Kruk w bajce Ignacego Krasickiego staje się ofiarą własnej próżności. Natomiast kruk z utworu Zbigniewa Lengrena jest rozsądny i przewidujący.

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 10

Połącz w pary związki wyrazowe z objaśnieniami.

lisi krok	osoba sprytna, znająca się dobrze na czymś, wyga
lisek chytrusek	osoba chciwa
lisie zamiary	podstępne, fałszywe zamiary
farbowany lis	osoba inteligentna, sprytna, cwana
stary lis	obejście, ominięcie tematu
szczwany lis	osoba, która udaje kogoś, kim nie jest, w celu uzyskania korzyści

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Polecenie 2

Napisz krótką bajkę, w której lis będzie pozytywnym bohaterem. Pamiętaj o zawarciu w swoim utworze morału.